

ייפויי כוח לטיפול רפואי והנחיות רפואיות מקדימות

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

- ייפוי כוח רפואי – רקע ופסיקה
- ייפויי כוח והנחיות מקדימות לחוק החולה הנוטה למות
- יפוי כוח לטיפול רפואי – העתיד
- תקנות המומחים (בהכנה)

יפויי כוח לטיפול רפואי

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

למה מיופה כוח לטיפול רפואי ?

- אין 'מקבל החלטות חלופי' אוטומטי
- משקף טוב יותר את רצונו של המטופל
- חוסך זמן במתן טיפול לא חירומי
- חוסך פניות לבימ"ש (אישור פעולה, מינוי אפוטי')

החקיקה בנושא

1996 - ס' 16 לחוק זכויות החולה

2005 - חוק החולה הנוטה למות

2016 - תיקון 18 לחוק הכשרות המשפטית

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

פסיקה

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

יפוי כוח והנחיות מקדימות לחוק החולה הנוטה למות

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

חוק החולה הנוטה למות

- כשירות הממנה: מגיל 17
- רק בטפסים שבתוספות לחוק
- בתוקף ל - 5 שנים ויש לחדש
- אם ניתנות הנחיות מפורטות: הסבר רפואי
- כניסה לתוקף –

– אם הממנה הוגדר חולה הנוטה למות

– נקבע שאינו 'בעל כשרות'

מה אסור להורות

- המתת חסד אקטיבית
- בקשת סיוע להתאבדות
- הפסקת "טיפול רציף"
- הימנעות מטיפול נלווה, מזון ונוזלים

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

הטפסים לפי חוק החולה הנוטה למות

- הנחיות רפואיות מקדימות (תוס' 1) – ללא שינוי
- יפויי כוח –

– טופס ייפוי כוח מלא (תוס' 2) – ללא שינוי
– חדש: ייפוי כוח מקוצר ("חצי המשולב")
– ביטול זמני של יפ"כ המשולב – יתוקן בתקנות

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

מינהל הרפואה
המרכז להנחיות רפואיות מקדימות
The Central Data Bank of Advance Medical Directives

ייפוי כוח למתן הנחיות רפואיות לטיפול רפואי לפי חוק החולה הנוטה למות (תשס"ג-42) – נוסח מקוצר (חלופה א'+ב')

הטופס ימלא בכתב, לשון א' או לשון ב' עד לשני המימים.

טופס זה מיועד למילוי בידי אדם המעוניין למנות מי ימלא את מקומו על הטיפול הרפואי שיינתן או שלא יינתן, וזאת יוגש, חולה הנוטה למות שאינו בעל כשרות, או חולה הנוטה למות בשלב סופי, או חולה הנוטה למות בשלב מתקדם.

הטופס **אינו** מהווה כללים שבזמן מילוי הטופס הוגדרו
כ"חוקים" או "חוקים למות".

אני החתום מטה –

שם פרטי:		שם משפחה:		מספר תעודת זהות (9 ספרות):		מספר זהות ישוּעִי (9 ספרות):	
ארץ הנפקת דרכון זר:		ארץ הנפקת דרכון זר:		מספר דרכון זר:		מספר דרכון זר:	
שנת לידה:		שנת לידה:		שנת לידה:		שנת לידה:	
מען:		מען:		מען:		מען:	
ארץ:		ישוב:		רחוב:		רחוב:	
מספר ברחוב:		מספר כניסה:		מספר דירה:		מיקוד:	
מספר ת"ד:		מספר ת"ד:		מספר ת"ד:		מספר ת"ד:	

חתימות והפקדה

- חתימה: שני עדים בו זמנית
- אין חובה להחתמת מיופה הכוח (אך מומלץ)
- אפשרות (לא חובה) להפקדה במרכז להנחיות מקדימות במשרד הבריאות (מקור בדואר):

– קבלת כרטיס מפקיד

– תזכורת לחידוש

– רופא חייב לעיין במאגר

وزارة
الصحة
لحياة أفضل

משרד
הבריאות

לתשומת לב -1

ייפויי כוח מתמשכים – כלליים ורפואיים

לא חליים

על החלטות לפי חוק הנוטה למות !

(סע' 32ו(ב)(5) ו-32לג לחוק הכשרות המשפטית)

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

צריך לחתום בעלִיים

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

לתשומת לב - 2

- אפוטרופוס ממונה **לא מוסמך** לייצג אדם בענייני חוק הנוטה למות !

(ס' 57 לחוק החולה הנוטה למות)

- עמדת אפוטרופוס שהוא 'אדם קרוב' - **תישמע רק כמוצא אחרון**

(ס' 5(ג)(2), 14(ג) ו-24 לחוק החולה הנוטה למות)

health.gov.il/term-ill

מידע זה קיים גם בשפות:

חוזרים ונחלים

- הנחיות ליישום חוק החולה הנוטה למות (07/2008)

- קווים מנחים לסדציה פליאטיבית לחולה הנוטה למות (04/2015)

- ייפוי כוח משולב לפי חוק זכויות החולה וחוק החולה הנוטה למות (08/2015)

שירותי המרכז להנחיות רפואיות מקדימות

תיאור השירות

צוואה בחיים – מתן הנחיות רפואיות מקדימות וייפוי כוח

חוק החולה הנוטה למות עוסק בחולים במחלה חשוכת מרפא הנמצאים בסוף חייהם. חולה נוטה למות מוגדר בחוק כחולה הסובל ממחלה חשוכת מרפא שתוחלת חייו הצפויה אינה עולה על שישה חודשים, גם אם יקבל טיפול רפואי.

החוק מחייב את הצוות הרפואי למתן טיפול פליאטיבי (מקל) לחולה הנוטה למות ולבני משפחתו. החוק גם מסדיר את הכללים בהם אדם יכול להורות מראש שלא לקבל טיפול רפואי, אם יהיה חולה נוטה למות **שאינו כשיר לקבל החלטות**, וזאת מתוך מטרה להימנע מהארכת הסבל. החוק קובע את הסייגים והמגבלות להימנעות מטיפול רפואי ואוסר על המתה במעשה או על סיוע להתאבדות. כל אדם מגיל 17 שכשיר לקבל החלטות, בין אם הוא חולה ובין אם הוא בריא, רשאי לתת הנחיות רפואיות מקדימות ו/או למנות מיופה כוח. אדם רשאי למלא הנחיות רפואיות מקדימות, או ייפוי כוח, או שניהם, הכול לפי בחירתו.

כל עוד אדם צלול ובהכרה מלאה, רצונו הוא הקובע! ההנחיות הרפואיות המקדימות או ייפוי הכוח ייכנסו לתוקף רק במידה שיהיה במצב בו לא יהיה כשיר לקבל החלטות.

שירותים רפואיים

הנחיות רפואיות מקדימות

הדרכה לצוותים רפואיים

מועמדות לתברות בוועדות

עיקרי יישום חוק החולה הנוטה למות

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

יפוי כוח רפואיים: ס' 16 לחוק זכויות החולה ותיקון 18 לחוק הכשרות

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

סעיף 16 לחוק זכויות החולה

- מטופל רשאי למנות בא כוח שיוסמך להסכים במקומו לטיפול רפואי
- יפורטו הנסיבות והתנאים להסמכה
- ~~שר הבריאות רשאי לקבוע הוראות לעניין זה~~

תיקון 18 לחוק הכשרות

תיקון עקיף לס' 16(ב) לחוק זכויות החולה:
" על ייפוי כוח לפי סעיף זה ועל אופן
עריכתו יחולו הוראות **פרק שני** 1 לחוק
הכשרות ... בשינויים המחויבים. "

(ס' 49 לתיקון 18)

מעמד מסמכים קיימים

ייפוי כוח לפי ס' 16 או משולב שנחתם עד
אפריל 2017 עומד בתוקף עד –

– 10 שנים מהחתימה / 5 שנים למשולב

או

– מועד שקבע הממנה בייפוי הכוח (המוקדם)

ואם הופעל בתקופה זו - תקף עד 120

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

ייפוי כוח מתמשך לעניינים בריאותיים

- יכ"מ לכלל העניינים האישיים ללא סיוג
מפורש של עניינים בריאותיים - יחול
אוטומטית גם על ענייני בריאות

(ס' 32יג(ג))

- יכ"מ רק לבריאותיים = **ייפוי כוח רפואי**

(ס 32טו(א))

ייפוי כוח רפואי – טופס ד'

- לפי הטופס שבתקנות (בשלב זה לא מקוון)
- מפרט את העניינים והחריגים להסמכה
- חובת הפקדה (ע"י הממנה) – אבל :

– אם לא הופקד יהיה תקף לשנה

– אם הופעל בתוך השנה - יש להפקידו
ולהודיע על הפעלתו

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

טופס ד'

יפוי כוח רפואי

(לפי סעיף 32טו לחוק וסעיף 16 לחוק זכויות החולה)

טופס זה מטפח בלשון זכר אך הוא מיועד לנשים ולגברים כאחד

פרטים מזדהים של הממנה

אני החתום מטה (יש להזין את השם כפי שמופיע בתעודת זהות), שם פרטי _____ שם משפחה _____

☐ מס' תעודת זהות ישראלית _____

☐ דרכון זר (אם אין תעודת זהות ישראלית): מס' דרכון זר _____ ארץ הנפקת דרכון _____

מקום מגורים קבוע: ארץ _____ יישוב _____

פרטי התקשרות של הממנה

אני מבקש לקבל הודעות מהאפוטרופוס הכללי באחת מהדרכים האלה:

* יש למלא את כל הפרטים ולסמן דרך אחת לצורך קבלת הודעות

☐ כתובת חאה: _____

מיקוד

כניסה

מספר

רחוב

יישוב

ארץ

מיקוד ת"ד

מספר ת"ד

☐ דואר אלקטרוני: _____

☐ טלפון נייד (סימון סעיף זה מהווה הסכמה לקבלת מסרונים): _____

לצורך כניסה לאתר האינטרנט, לצפייה במסמך ולביצוע פעולות, תישלח סיסמה:

הפקדת ייפוי כוח רפואי

- הכלל – חובת הפקדה אישית ע"י הממנה
- אם הממנה לא יכול להגיע אישית להפקיד עקב מצב רפואי/קשיי ניידות – ניתן למנות שליח להפקדה – שיפקיד אישית ויזדהה
- עדיין לא ניתן להפקיד בדואר / דיגיטלית

• אני מסמיך את _____ מס' מזהה
(ת"ז/דרכון) _____ שמלאו לו 18
שנה, להפקיד באופן אישי בשמי ובמקומי את
ייפוי הכוח הזה, במשרדי האפוטרופוס הכללי.

•

• שם פרטי _____ שם משפחה _____

• תאריך: _____ חתימה _____

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

ייפוי כוח רפואי
(לפי סעיף 32טו לחוק וסעיף 16 לחוק זכויות החולה)

חלק א'

לטופס זה נלווה דף מידע – נא לקרוא אותו בתשומת לב לפני מילוי הטופס

1. פרטי הממנה

(יש למלא את השם והפרטים מתוך תעודת הזהות / מסמכי הזהות / מסמכי זהות / הרשות הפלסטינאית ומלא במסבצת דרכון זר)

שם פרטי:		שם משפחה:		מספר תעודת זהות ישראלית (9 ספרות):													
ארץ הנפקת דרכון זר:		(רק אם אין תעודת זהות ישראלית)		מספר דרכון זר:													
מקום מגורים קבוע:		ארץ:															
רחוב, מס' ומיקוד:																	
מספר ת"ד:				מספר ת"ד:													
מספר טלפון נייד:				מספר טלפון נוסף:													
דואר אלקטרוני:																	

2. פרטי מיופה הכוח

(יש למלא את השם והפרטים מתוך תעודת הזהות / מסמכי הזהות ולקבלם ממיופה הכוח)

שם פרטי:		שם משפחה:		מספר תעודת זהות ישראלית (9 ספרות):													
ארץ הנפקת דרכון זר:		(רק אם אין תעודת זהות ישראלית)		מספר דרכון זר:													

חתימה בפני אחד מאלה:

– עורכ / ת דין

– רופא / ה

– עובד / ת סוציאלי / ת

– פסיכולוג / ית

– אח / ות מוסמכ / ת

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

בעל המקצוע יאשר בחתימתו כי:

- התרשם שהממנה הבין את המשמעות של מתן ייפוי כוח ואת האפשרות לכלול בו הנחיות מקדימות

- התרשם שייפוי הכוח ניתן בהסכמה חופשית ומרצון

דגשים למילוי ייפוי כוח רפואי

- החוק קובע כללים, החלים
"אלא אם הממנה קבע אחרת" –
– כניסה לתוקף ופקיעת תוקף
– תחולה במקרה של התנגדות
– תחולה על פסיכיאטריה

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

דגשים למילוי ייפוי כוח רפואי - 1

• הוראות אישיות –

– לנסות לפשט - לא לסבך

– לצפות את נסיבות השימוש

– לתת אמון במיזופה הכוח

– לתת אמון במערכת הבריאות

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

דגשים למילוי ייפוי כוח רפואי - 2

- להקל את הנטל על הקרובים
- לחשוב לטווח ארוך
- אם קובעים אדם ספציפי:
 - לרשום את פרטיו במדויק
 - להתחשב באירועי חיים עתידיים

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

דגשים למילוי ייפוי כוח רפואי - 3

- לשקול קבלת הסבר רפואי (לא חובה)
- לדבר עם מיופה הכוח ולתאם ציפיות

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

דגשים למילוי ייפוי כוח רפואי - 4

- ניתן לקבוע **במפורש** שמיופה הכוח יעדיף הנחיות מקדימות או את הוראות הממנה מראש, על פני הבעת הרצון בזמן אמת (לאחר שחדל להבין בדבר)
(סעי' 32ט)

פסיכיאטריה – כללי ברירת מחדל

- חל על **קבלת מידע** על טיפול או אשפוז פסיכיאטרי - אלא אם נקבע אחרת
- חל על בדיקה או טיפול פסיכיאטריים **בקהילה (מרפאה)** - אלא נקבע אחרת
- לא חל על בדיקה, טיפול, אשפוז או שחרור **מבי"ח פסיכיאטרי** - אלא אם נקבע אחרת

פסיכיאטריה – חוזה יוליסס / אודיסאוס

TEDxDuke: Self control – Dan Ariely

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

חוזת יוליסס / אודיסאוס

- הכלל: מיופה כוח לא רשאי להסכים לטיפול ואשפוז בבי"ח פסיכיאטרי / שחרור אם הממנה מתנגד לכך, אלא –
–אם הוסמך להסכים חרף התנגדות
–ההסמכה נחתמה גם בפני פסיכיאטר

חוזת יוליסס / אודיסאוס

• אישור פסיכיאטר:

– מסביר משמעות ההסמכה ותוצאותיה

– נוכח כי הבין, וכי ייפוי הכוח ניתן בהסכמה
חופשית ומרצון, בלי לחץ או השפעה בלתי
הוגנת או ניצול מצוקה / חולשה

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

חוזה יוליסס/אודיסאוס - מגבלות

הסכמת מיופה הכוח במקרה של
התנגדות וחוזה יוליסס תהיה תקפה
לאשפוז של לא יותר מ- 48 שעות **או אם**
באותה עת הממנה מסוגל לתת הסכמה
מדעת.

הגדרון : הנחיות לשימוש בייפוי כוח רפואי וייפוי כוח מתמשך לענייני בריאות
לפי חוק זכויות החולה ולפי חוק הכשרות המשפטית

חוזר זה מבטל ומחליף את החוזרים הבאים:

חוזר מנכ"ל [6/2003](#) מיום 2/4/2003 בנושא "הנחיות לשימוש בייפוי כוח לפי חוק זכויות החולה"

חוזר מינהל רפואה [8/2015](#) מיום 4/5/2015 בנושא "ייפוי כוח משולב לפי חוק זכויות החולה וחוק החולה המותאם".

1. רקע

1.1. חוק זכויות החולה, התשנ"ו 1996 קובע כי לא יינתן טיפול רפואי למטופל אלא אם כן נתן לכך הסכמה מדעת. סעיף 16 לחוק קובע כי מטופל רשאי למנות מיופה כוח מטעמו, שיהיה מוסמך להסכים במקומו לקבלת טיפול רפואי. ח"נכ"ל [6/2003](#) (המבוטל) קבע את הכללים לעריכת ייפוי כוח לטיפול רפואי לפי סעיף זה.

1.2. החל מיום 11 באפריל 2017 נכנס לתוקף תקון לחוק זכויות החולה (במסגרת תיקון 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות), הקובע כי ממועד זה יחולו על עריכת ייפוי כוח לטיפול רפואי הוראות חדשות, ובכלל זה, על ייפוי הכוח להיערך לפי הכללים שבחוק הכשרות המשפטית, ולפי טופס שיפרסם משרד המשפטים בתקנות. התקנות והטופס בנושא זה פורסמו ב- 20 באפריל 2017 ([ק"ת התשע"ז, עמ' 968](#)).

1.3. לפי התיקון לחוק הכשרות המשפטית, ניתן יהיה מעתה לערוך ייפוי כוח "מתמשך" (דהיינו שנועד להיכנס לתוקף בעת בו האדם לא יוכל לקבל החלטות עבור עצמו), לעניינים רבים - רכושיים ואישיים, ובכלל זה בריאותיים. ייפוי כוח מתמשך לעניינים שאינם בריאותיים

תקנות המומחים

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

תקנות המומחים – פניה למומחה

1. חוו"ד בעת עריכת יכ"מ:

- ספק האם הממנה 'בעל כשירות' (ס' 32יד(ב))
- לפי רצון הממנה (ס' 32יג(ו))

2. חוו"ד לפני כניסת יכ"מ לתוקף:

- כברירת מחדל של החוק (ס' 32יט(ג) סיפא)
- לפי דרישת הממנה מראש (ס' 32יט(א)(1))

תקנות המומחים (בהכנה)

3. חו"ד לפני מינוי אפוטרופוס:

– לפי החלטת בית משפט (ס' 33א(4) + ס' 33א)

טופס	לאילו מצבים מיועד	מי יכול לחתום	הפקדה?	תוקף בשנים	חתימות בפני...	אישורים נוספים דרושים בתהליך העריכה	הערות
ישן - ס' 16 לחוק זכויות החולה	טיפול רפואי רגיל	כל אדם, +18	לא	10	עו"ד או בעל מקצוע	(אין)	תקף רק אם נחתם לפני פסח תשע"ז. אין למלא טפסים חדשים מסוג זה
ישן משולב: חוק זכויות החולה + הנוטה למות	טיפול רפואי רגיל + בחולה נוטה למות	אדם שאינו חולה נוטה למות, +18	רשות במש' הבריאות	5	שני עדים והממנה יחד	אין	תקף רק אם נחתם לפני פסח תשע"ז. אין למלא טפסים חדשים מסוג זה
ייפוי כוח לפי חוק הנוטה למות - מלא	טיפול בחולה הנוטה למות	כל אדם, +17	רשות במש' הבריאות	5	שני עדים והממנה יחד	קבלת הסבר מרופא / אחות מוסמכת	ללא שינוי. הערה: אם עורך המסמך כבר הוגדר כ"חולה נוטה למות" - ההסבר ינתן ע"י רופא מומחה
ייפוי כוח לפי החוק הנוטה למות - קצר	טיפול בחולה הנוטה למות	אדם שאינו חולה נוטה למות, +17	רשות במש' הבריאות	5	שני עדים והממנה יחד	(אין)	חדש!!
הנחיות מקדימות לפי חוק הנוטה למות	טיפול בחולה הנוטה למות	כל אדם, +17	רשות במש' הבריאות	5	שני עדים ועורך ההנחיות- יחד	קבלת הסבר מרופא / אחות מוסמכת	ללא שינוי. הערה: אם עורך המסמך כבר הוגדר כ"חולה נוטה למות" - ההסבר ינתן ע"י רופא מומחה
טופס ד' - ייפוי כוח רפואי לפי חוק הכשרות המשפטית	טיפול רפואי רגיל	כל אדם, +18	חובה - באפו"כ	120 אם הופקד	עו"ד או בעל מקצוע	(אין)	בעל מקצוע: רופא, אח מוסמך, פסיכולוג, עובד סוציאלי
טופס ה' - משולב חדש, חוק הכשרות + הנוטה למות (טיוטה)	טיפול רפואי רגיל + בחולה נוטה למות	כל אדם, +18	חובה - אפו"כ בתוך שנה + רשות במש' הבריאות	חלק עד 120 (אם הופקד) חלק 5	שני עדים והממנה יחד; אחד העדים יהיה עו"ד או בעל מקצוע	(אין)	טיוטה בעל מקצוע: רופא, אח מוסמך, פסיכולוג, עובד סוציאלי
נספח א' (בעתיד חלק ג') לפי חוק הכשרות	אשפוז פסיכיאטרי בניגוד לרצון הממנה	כל אדם, +18	חובה - אפו"כ	120 אם הופקד	בפני פסיכיאטר	(אין)	אפשרי למלא יחד עם טופס ד' (ובעתיד עם טופס ה')

לגזור ולשמור

-
- www.health.gov.il
- FAX: 02 - 5655972
- E-Mail: Fax-Mishpatit@moh.gov.il

לחיים בריאים יותר

وزارة
الصحة
لحياة أكثر صحة

משרד
הבריאות

